

Cuprins

Introducere	9
Partea I	
Instabilitate, forme de manifestare și factori determinanți	13
Capitolul 1	
Extinderea financiarizării și accentuarea fragilității sistemului financiar	15
1. Introducere	15
2. Cu privire la arhitectura actuală a sistemului financiar și unele neajunsuri	17
2.1. O primă dimensionare a sistemului financiar	17
2.2. Două subsisteme concurente – piața bancară și piața de capital	19
2.3. Creșterea complexității și dimensiunii sistemului	20
2.4. Incongruențe și efecte	21
3. Dezvoltarea financiarizării și problema sustenabilității acesteia	23
3.1. Financiarizarea prin îndatorare	24
3.1.1. Explozia îndatorării	24
3.1.2. Îndatorarea publică	26
3.1.3. Îndatorarea populației	27
3.1.4. Îndatorarea mediului de afaceri; factori și efecte	28
3.2. Financiarizarea prin securitizare	31
3.2.1. Obiectivele și rolul securitizării	31
3.2.2. Condiții de extindere a financiarizării prin securitizare	32
3.2.3. Indicatori de volum și de structură, pe tipuri de titluri	33
3.2.4. Ilustrări privind dezvoltarea securitizării și efectele produse în funcție de ciclul financiar	34
3.2.5. Structura securitizării pe tipuri de titluri	36
3.2.6. Gestionarea defectuoasă a riscului	37
3.3. Financiarizarea prin folosirea derivatelor financiare	39
3.3.1. Obiectivele urmărite	40
3.3.2. Creșterea explozivă a derivatelor	40
3.3.3. Clasificări ale derivatelor și dinamica piețelor OTC	41
3.3.4. Schimbări în structura piețelor OTC	45
4. Concluzii	49
Bibliografie	51

Capitolul 2

Teorii privind creditarea și instabilitatea economică. Studiu de sinteză	57
1. Introducere	57
2. Abordarea creditului din perspectiva diferitelor teorii	59
3. Creditarea – o schemă Ponzi	60
4. Creditul și expansiunea puterii de cumpărare	63
5. Îndatorarea și instabilitatea financiară	66
6. Dezvoltarea sectorului financiar. Creditul și baloanele speculative	69
7. Endogenitatea creditului	72
8. Reglementarea creditului	73
9. Remarci finale	74
Bibliografie	76

Capitolul 3

Instabilitatea financiară, ciclurile, rolul instituțiilor	81
1. Instabilitatea financiară: cauze și forme de manifestare	81
1.1. Conținutul termenului de instabilitate	81
1.2. Moduri de abordare a instabilității financiare	82
2. Ciclurile economice și financiare: structura și principalele caracteristici	86
2.1. Descrierea ciclurilor cu modele formalizate	86
2.2. Interpretarea ciclicității și crizei prin prisma instabilității și a factorului instituțional	89
2.2.1. Ciclurile medii	90
2.2.2. Ciclurile lungi	91
3. Evidențe privind ciclurile și schimbările instituționale în țările Europei Centrale și de Est membre UE	96
3.1. Ciclurile economice	98
3.2. Ciclurile financiare	100
3.3. Comparații între ciclurile economice și ciclurile financiare	104
4. Concluzii	107
Bibliografie	109
Anexe	112

Partea a II-a

Austeritate, consolidare fiscală, mecanism de supraveghere	117
---	-----

Capitolul 4

Teorii și politici privind austeritatea și efectele acesteia – Studiu de sinteză	119
1. Introducere	119
2. Opinii, teorii și politici privind austeritatea și efectele ei	122
2.1. Modelul convențional keynesist de austeritate contracționară	123
2.2. Ipoteza echivalenței lui Ricardo	126
2.3. Modelul german al politicii austerității în confruntare cu studiul realității	130

3. Cercetări empirice privind impactul schimbării compoziției factorilor asupra efectelor generate de ajustările fiscale	133
4. Concluzii	139
Bibliografie	140

Capitolul 5. Consolidarea fiscală prin politici de austeritate și de supraveghere, în UE	145
1. Introducere	145
2. Măsuri de austeritate pentru consolidarea fiscală	146
3. Reglementări privind stabilitatea financiară și creșterea economică	154
3.1. Mecanism de supraveghere a stabilității și consolidării financiare	155
3.2. Metodologie: indicatori și ecuații-cheie	156
4. Evidențe privind efecte ale politicilor de supraveghere și consolidare fiscală	160
5. Noul mecanism și problema regulii de aur privind investițiile publice	173
6. Concluzii	180
Bibliografie	183
Anexe	186

Partea a III-a

Evaluări privind pro/anti-ciclicitatea și limita datoriei	189
--	-----

Capitolul 6

Politici fiscale prociclice și anticiclice în țările membre UE non-euro	191
1. Introducere	191
2. Cu privire la literatura empirică	194
3. Date și metodologie	198
4. Evaluarea rezultatelor	201
4.1. Descrierea și evaluarea comportamentului unor indicatori specifici și politicilor fiscale discreționare	201
4.2. Analiza econometrică	207
5. Concluzii	211
Bibliografie	213
Anexe	216

Capitolul 7

Evaluări privind limita datoriei, spațiul fiscal și oboseala fiscală în țările Europei Centrale și de Est ale UE	225
1. Introducere	225
2. Literatura empirică	228
3. Date și metodologie	231
3.1. Funcția de reacție fiscală (FRF)	232
3.2. Funcția costului finanțării datoriei publice (FCF)	234
4. Determinarea funcțiilor de reacție fiscală și a costului finanțării	235
4.1. Corelația privind soldul primar și datoria publică. Analiza grafică	235

4.2. Estimarea funcției de reacție fiscală (FRF)	236
4.3. Estimarea funcției costului finanțării (FCF)	239
4.3.1. Determinarea și interpretarea punctelor critice pe traiectoriile curbelor FRF și FCF în raport cu nivelul datoriei publice	240
5. Evaluarea gradului de risc al oboseii fiscale	244
5.1. Metodologia și datele utilizate	244
5.2. Analiza gradului de risc	246
6. Concluzii	249
Bibliografie	250
Anexe	252

Partea a IV-a

Criza economică și sanitară	263
--	-----

Capitolul 8

Criza economică și sanitară COVID-19, schimbări în legislația

economică a UE și unele efecte	265
1. Criza economică generată de criza sanitară COVID-19	265
1.1. Specificul actualei crize	265
1.2. Evoluția curbelor epidemiologice și rolul lor în definirea și aplicarea măsurilor anticriză	267
1.3. Evaluări privind pierderile economice provocate de criza sanitară	270
2. Legislația economică a UE în sprijinul luptei împotriva crizei	273
3. Activarea unor derogări legislative pentru flexibilizarea unor mecanisme și instrumente economice	274
3.1. Activarea clauzei derogatorie generală a Pactului de stabilitate și creștere	275
3.2. Flexibilizarea bugetelor UE	278
4. Procedura de deficit excesiv (componenta corectivă) aplicată României	279
Bibliografie	282

Capitolul 9

Inițiative legislative europene privind combaterea efectelor economice

ale epidemiei COVID-19	285
1. Introducere	285
2. Reglementări privind sprijinirea sectorului sanitar	286
3. Ajutoare de stat și alte măsuri de susținere a întreprinderilor afectate	291
4. Reglementări ale BEI și BCE pentru stimularea sectorului financiar și asigurarea finanțării întreprinderilor	297
5. Sprijinirea salariaților și a persoanelor defavorizate	299
6. Reglementări privind achizițiile publice și normele antitrust	302
7. Remarci finale	303
Bibliografie	303
Anexe	306